№ 180 (2680) ■ П'ятниця, 5 жовтня 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

На території Житомирського та Білоцерківського полігонів відбулися планові командно-штабні навчання за участю військових запасу. На командному пункті навчань (зліва направо): полковник Володимир Садлов, командир 72-ї механізованої дивізії 8-го армійського корпусу генерал-майор Сергій Безлущенко і підполковник Едуард Геращенко.

Фото Сергія ГУТІЄВА (Укрінформ).

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1909 р. На Лемківщині народився Богдан Ігор Антонич, поет. (Збірки «Три перстені», «Зелене Євангеліє» та ін.) ■ 1930 р. В Узині на Київщині народився Павло Попович, перший космонавт-українець. ■ 1941 р. В окупованому Києві створено Українську Національну Раду на чолі з М. Величківським (згодом заборонену гітлерівцями). ■ 1941 р. Загинув на фронті письменник Микола Трублаїні. Писав для дітей та юнацтва («Шхуна «Колумб», «Мандри Закомарика», «Глибинний шлях»). ■ 1948 р. Катастрофічний землетрус повністю зруйнував столицю Туркменії Ашхабад.

Парламентська хроніка

Зі страхуванням вирішили. Житловий кодекс почекає

Ранкове та денне засідання 4 жовтня

Вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів відбудуться одночасно з парламентськими виборами — 31 березня 2002 року. Таку постанову прийняли народні депутати на початку пленарного засідання. Іншою постановою ВР достроково припинено повноваження народного депутата Анатолія Кінаха. Адже, згідно з Конституцією, після обрання Прем'єр-міністром України він має скласти свої депутатські повноваження. Як, до речі, й інші депутати-сумісники, які нині працюють на високих посадах виконавчої влади — в кріслах міністрів, держсекретарів чи голів держкомітетів. Однак, окрім А. Кінаха, поки що жоден із депутатів-сумісників заяву про складання повноважень народних обранців не подав.

(Закінчення на 2-й стор.).

Розставить усі крапки над «і»

Учора до Києва з дводенним робочим візитом прибув глава уряду Росії Михайло Касьянов, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Він зустрівся з Президентом України Леонідом Кучмою і Прем'єр-міністром Анатолієм Кінахом. Учора ж розпочалися україно-російські переговори в розширеному складі. Про їхні підсумки глави урядів повідомили журналістів увечері на прес-конференції. Напередодні візиту російського прем'єра українські офіційні особи були переконані в тому, що нинішній візит Касьянова розставить усі крапки над «і» в питанні боргів України за російський газ.

Зв'язок на Закарпатті буде надійніший

На Закарпатті відкрито дільницю волоконно-оптичної лінії зв'язку (ВОЛЗ) «Карпати» між містами Мукачеве і Ужгород.

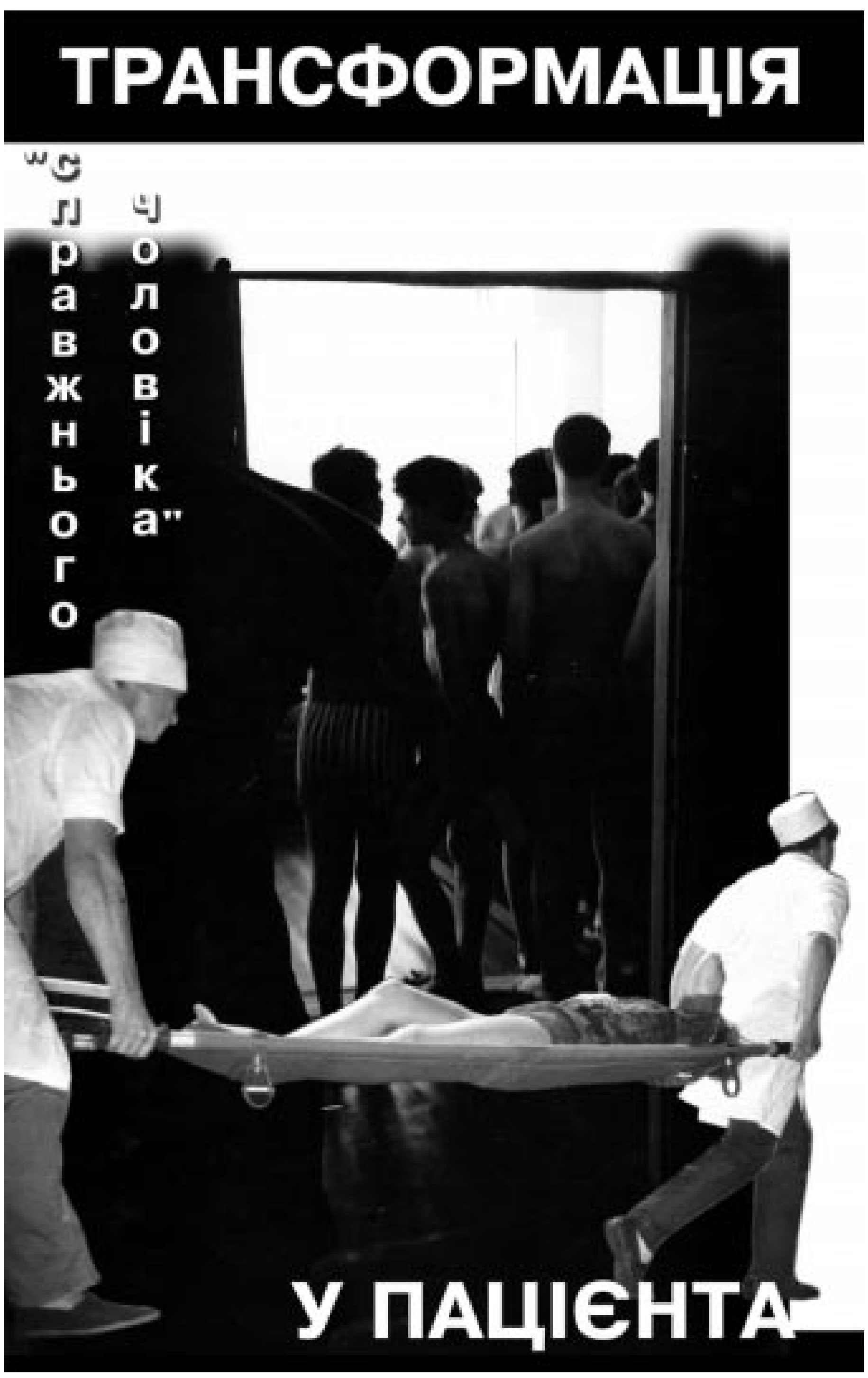
Будували лінію, довжина якої 47 км, а потужність 18 волокон, працівники Закарпатської обласної дирекції ВАТ «Укртелеком». Високоякісний міжміський зв'язок тепер гарантовано.

З'явилася реальна перспектива для будівництва цифрової радіорелейної лінії Воловець — Міжгір'я. З пуском лінії підвищиться надійність зв'язку, його «живучість» у гірських районах області.

Прес-служба ВАТ «Укртелеком».

Єдність армії й народу полягає в тому, що в армію йдуть служити представники цього самого народу. І потрапляють новобранці із знайомого їм социуму в абсолютно незнайому «державу в державі» зі своїми законами й статутами, із усталеною ієрархією і власною «педагогічною» системою виховання справжніх чоловіків. А більшість з тих, хто не спроможний в силу об'єктивних і суб'єктивних причин відповідати тутешнім нормам «справжнього чоловіка», відбраковуються системою в пацієнти медичних закладів і психіатричних клінік. На війні солдатів називають гарматним м'ясом. А в мирний час який статус уготовано вісімнадцятирічним юнакам, які у зв'язку зі своїм громадянським обов'язком одягли камуфляж і кирзові чоботи? Чи в багатьох з них вистачить моральних сил і психічного здоров'я витримати виховну агресію нашої традиційної армійської служби?

Про це читайте на 4-й сторінці номера.

У номер

Постанови — не для перекручування

Уряд робить усе для формування та розвитку сучасного інформаційного простору України. Окремим органам не треба перекручувати останню Постанову Кабінету Міністрів «Про вдосконалення порядку проведення передплати періодичних друкованих видань» з метою підвищення тарифів на передплату і доставку газет та журналів читачам. Так відповів Прем'єр-міністр Анатолій Кінах на запитання кореспондента «Голосу України» щодо можливості підвищення тарифів на послуги «Укрпошти» у зв'язку з прийняттям такого документа.

(Закінчення на 2-й стор.).

Під правовим захистом — передплатники «ГУ»

Віднині кожен передплатник «Голосу України» Кам'янця-Подільського і району отримуватиме безплатні юридичні консультації, а також поради фахівця-економіста.

У старому місті на офісі Національного історико-архітектурного заповідника поряд із улюбленцем кам'янчан драконом з'явилася вивіска: «Громадська приймальня КВУ». Комітет виборців України —незалежна, позапартійна громадська організація, яка з 1994 року спостерігає за виборами. Дбаючи про правову освіту та захист громадян держави, комітет відкрив у багатьох регіонах країни безплатні юридичні приймальні.

(Закінчення на 3-й стор.).

На уроки — в інвалідному візку

Навчальні класи відкрито у... медико-реабілітаційному центрі дітей із захворюваннями опорно-рухового апарату. Усі 50 пацієнтів, 20 з яких можуть пересуватися лише на інвалідному візку, тепер поєднують лікування з навчанням. За словами заступника головного лікаря центру Світлани Демко, в них з'явилася надія на те, що зможуть навчатися, як і всі діти, за шкільною програмою.

Від захворювань опорно-рухового апарату в області, за статистикою, потерпає близько однієї тисячі дітей віком до 16 років.

Передплата-2002

Був час, коли ціни знижували...

6 жовтня стартує передплата-2002. Вона триватиме до 10 грудня. Тарифи на приймання та доставку періодичних видань за передплатою затверджено. Зокрема, вартість оформлення передплати зросла.

Ці дві новини, що вже не підлягають змінам, повідомили на прес-конференції в Держкомінформполітики наші партнери — директор «Укрпошти» Василь Мухін та директор державного підприємства «Преса» Валерій Герасименко.

Докладніше про «діалог партнерів» та інтереси читачів — в одному з наступних номерів «Голосу України».

P. S. **Інфляція у вересні — 0,4%**

Зі страхуванням вирішили. Житловий кодекс почекає

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.).

Парламент прийняв у новій редакції Закон «Про операції з давальницькою сировиною в зовнішньо-економічних відносинах». За законом Кабінету Міністрів надано право тимчасово обмежувати або забороняти ввезення в Україну окремих видів давальницької сировини, якщо вони можуть зашкодити економіці держави.

Нова редакція закону «Про страхування», розроблена народним депутатом Валерієм Альошиним, зокрема, передбачає скасування обмеження частки іноземних учасників у статутних фондах страховиків. Закон встановлює нові, жорсткіші, вимоги до розмірів статутних фондів страховиків у бік збільшення джерел їх формування. Визначено перелік видів добровільного та обов'язкового страхування. У цілому також прийнято зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення стосовно відповідальності за порушення банківського законодавства, зміни до закону про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків «напівпровідників технологія і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка», «Інститут електрозварювання імені Є. Патона», «Інститут монокристалів» та зміни до деяких законів України з питань оподаткування, пов'язані з прийняттям попереднього закону.

Найгострішу дискусію викликав розгляд проекту нового Житлового кодексу України, поданого урядом і визначеного Президентом України як невідкладний. Профільний Комітет з питань будівництва, транспорту і зв'язку пропонував узагалі відкласти голосування з цього питання, щоб продовжити процес узгодження у фракціях. Деякі депутати пропонували схвалити Житловий кодекс у першому читанні, інші наполягали взагалі зняти цей закон з розгляду. Бо низка норм нового Житлового кодексу, на переконання депутатів, порушує конституційне право наших громадян на житло. Скажімо, згідно з проектом за заборгованості з квартплати понад 3 місяці передбачено примусове виселення з квартири. У результаті жодне рішення — ані про схвалення у першому читанні, ані про повернення на повторне перше читання — так і не було проголосовано.

Ще один резонансний законопроект — про скасування податку на додану вартість, поданий народним депутатом Геннадієм Балашовим, — передбачав скасувати ПДВ з 1 січня 2002 року. На думку автора, це приведе до зниження цін та поліпшення добробуту людей. Натомість уряду доручалося розробити механізм введення компенсуючого податку з обороту. Парламентський фінансовий комітет не підтримав цей законопроект, тому що, за словами першого заступника голови комітету Сергія Терьохіна, для компенсації ПДВ треба віднайти 12 млрд. грн. А це — річне фінансування всієї соціальної сфери держави.

Після перерви депутати схвалили низку законів у першому читанні: про врегулювання відносин між державним бюджетом та місцевими бюджетами, що виникли у період з 1994 року по 2000 рік; зміни до закону про оподаткування прибутку підприємств щодо оподаткування доходів індивідуальних інвесторів; зміни до деяких законів України щодо спеціальних (вільних) економічних зон і запровадження спеціальних режимів інвестиційної діяльності на територіях пріоритетного розвитку та інші. Парламент також ратифікував закон про антитерористичний центр держав—учасниць Співдружності незалежних держав.

Юліана ШЕВЧУК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Думки з приводу

Часу на роздуми обмаль

Після заяви під час поїздки у Закарпаття Президента України Леоніда Кучми, що він знову застосує право вето до виборчого закону, народні депутати по-різному прогнозують подальший розвиток подій.

Нестор ШУФРИЧ (фракція СДПУ(о)):

— Вето на закон про вибори вносить певну напруженість у виборчий процес. Найістотніше зауваження Президента — щодо формування виборчих комісій. Л. Кучма наполягає, щоб усі суб'єкти виборчого процесу, незалежно від того, представлені вони у парламенті чи ні, мали право делегувати своїх представників до виборчих комісій. А друге питання — термін виборчої кампанії в 170 чи 90 днів — уже не таке істотне. Ми, мабуть, не встигнемо оголосити початок виборчої кампанії 12 жовтня, тому можна буде піти на компроміс і термін у 170 днів обов'язково доведеться міняти. Гадаю, що конструктивна частина парламенту погодиться з першим зауваженням Президента і врахує часові реалії.

Іван ПОПЕСКУ (група «Солідарність»):

— Є три варіанти розвитку подій. Перший — парламент намагатиметься подолати вето, але необхідної кількості голосів не вистачить. Другий варіант — ВР прийме зміни до чинного закону, візьме до уваги висновок Конституційного Суду щодо неконституційності деяких положень чинного закону. Третій — парламент врешті-решт погодиться з пропозиціями Президента, але внесе певні зміни: скажімо, зменшить кількість підписів, необхідних для реєстрації партій. Можливо, що ВР навіть знову піде на пропорційну виборчу систему, але змінить прохідний бар'єр. Якщо ВР і політичні сили хочуть розпочати виборчий процес 12 жовтня, ми маємо змінити порядок денний на наступний тиждень і встигнути прийняти відповідні зміни.

Олександр ТУРЧИНОВ (фракція «Батьківщина»):

— Одні грають на курсі долара до гривні, використовуючи трагедію у США. Інші вважають, що Америці не буде часу займатися питаннями демократії в Україні, а отже, знову можна розпочинати політичний терор у вигляді дестабілізації ситуації у державі. Зрозуміло, що 12 жовтня вибори не розпочнуться. І тому країну знову кидають у прірву, де нема жодного порозуміння. А долю виборів у таких умовах визначатиме адмінресурс. Накладання вкотре вето на виборчий закон — це передумова до повної компрометації вільних демократичних виборів в Україні.

Сергій МОСКВІН (фракція ПЗУ):

— Це рішення Президента було очікуваним. Позиція Леоніда Кучми щодо скорочення термінів виборчої компанії була досить жорсткою. І тепер ВР поставлена перед фактом, що потрібно скорочувати термін виборчої кампанії. Чи до 150, чи до 120, чи до 90 днів — це предмет переговорів з Президентом. Утім, не думаю, що зростатиме конфронтація між Президентом і парламентом. Бо, до речі, перше зауваження Президента — що виборчі комісії не можуть формувати лише ті партії, які нині представлені у парламенті, — хоч як дивно, збігається з позицією більшості партій. Тому парламент, певно, піде на поступки і невдовзі проголосує виборчий закон у цілому.

Записала Юліана ШЕВЧУК.

Постанови Кабміну — не для перекручування

(Початок на 1-й стор.).

— Постановою ліквідовано низку пільг ЗМІ, але не підвищено тарифи. Оскільки це суперечить нормам закону про державну підтримку засобів масової інформації. Я зустрічався з головними редакторами ЗМІ і доручив їм та експертним групам перевірити механізми формування тарифів, проаналізувати їх собівартість для центральних та регіональних газет і журналів, — підкреслив Анатолій Кінах. — Якщо вони зафіксують порушення чинного законодавства, то уряд коригуватиме зависоку тарифікацію, зазначив Прем'єр-міністр під час прес-конференції після закінчення Консультативної ради уряду та парламенту.

Шановний пан Кінах, очевидно, не може зрозуміти лукавства поштовиків. Вони, начебто не змінюючи тарифів на доставку, збільшують вартість послуг на оформлення передплати. Таким чином, за умовного збереження інтересів видавців страждатимуть громадяни. Фактично, їм доведеться платити більше за передплачену газету чи журнал. А це — зменшення тиражів: фінансові втрати редакцій.

За словами Першого заступника Голови Верховної Ради Віктора Медведчука, який також брав участь у прес-конференції, народні депутати розглянуть проект Державного бюджету на 2002 рік у першому читанні 17—18 жовтня. Прем'єр-міністр переконаний, що головне для обох гілок влади — не втрачати темпу та продовжувати роботу над цим документом за принципом прозорості та чесності. «Через велику кількість пропозицій профільних комітетів Верховної Ради доведеться знаходити додаткові джерела надходжень до Держбюджету», — підкреслив Анатолій Кінах. Серед таких джерел — виведення підприємств з тіньової економіки.

Прем'єр-міністр також зазначив: уряд ретельно працює над розробкою законопроекту про Кабінет Міністрів, який забезпечуватиме стабільність влади в Україні.

Крім того, Консультативна рада вирішила: парламентарії розглядатимуть проект Земельного кодексу в другому читанні не пізніше 18 жовтня.

Юлія ШЕЙКО.

Кабмін проти новонароджених?

Приводом для такого запитання стало звернення до редакції мешканки Рівного, яка нещодавно стала матір'ю. Річ у тім, що Олена не погоджується з розміром одноразової допомоги при народженні дитини, що їй надають (118 гривень), вважаючи, що має право на більше. Вважає вона так, до речі, цілком справедливо, адже Закон України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» передбачає її надання у чотирикратному розмірі мінімальної заробітної плати (що становить 472 гривні).

Чому тоді виплачують лише 118, не може зрозуміти жінка, можливо, мають місце зловживання на місцевому рівні? Ні, місцеві органи тут ні до чого. Все набагато простіше. Ще 12 січня цього року Кабінет Міністрів прийняв Постанову «Про розміри державної допомоги сім'ям з дітьми у 2001 році», відповідно до якої надання державної допомоги у цьому році передбачається у відсотковому відношенні, виходячи з мінімального розміру заробітної плати, і для одноразової допомоги при народженні дитини становить 25 відсотків передбаченої законом суми. Саме беручи для розрахунку цей розмір, на сьогодні й виплачується 118 гривень, а не 472. Проте під час прийняття постанови чомусь забули, що закон має вищу юридичну силу, ніж постанова, виходячи з цього, вона не повинна йому суперечити. Коли в молодих матерів забирають 354 гривні, порушується також і положення Конституції в частині недопущення звуження змісту та обсягу прав і свобод, що існують. Цікаво, з яких показників виходив Кабінет Міністрів під час затвердження відсоткового відношення? Можливо, наповненням чи економією Державного бюджету за рахунок тих, хто наважився в цей скрутний час мати дитину? Але від цього порушення прав людини меншим не стає та не змінюється його суть. Найпоказовішим є те, що все це відбувається на тлі катастрофічного зниження народжуваності в Україні. Невже після цього можна очікувати на демографічний бум?

Наталя ГЕЛЕТКО.

Фотофакт

Відбулося пікетування адміністрації Президента працівниками ТОВ «Карбонат» (Шахтарськ Донецької області), які вимагали оплати за відвантажене вугілля та припинення перевірок.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ошукані вкладники вірять ФНП

Недавно відбувся перший з'їзд Спілки ошуканих вкладників та акціонерів України. Він засвідчив, що на арену суспільно-політичної боротьби вийшла нова суспільно-політична потуга, яка має підтримку мільйонів громадян України і з якою змушена рахуватися влада. Тим більше що Спілка має вже 22 обласні організації, а її осередки активно працюють не лише в містах, а й у багатьох районах України. І тепер ця організація налічує більш як 200 тисяч членів.

630 делегатів з'їзду прийняли резолюцію, у якій задекларували намір Спілки вкладників на наступних парламентських виборах увійти до Форуму національного порятунку. Таке рішення вмотивоване тим, що саме партія «Батьківщина» ще в травні цього року вклала Угоду про соціальне партнерство із Спілкою вкладників, в результаті якої громадяни вже повертають свої кошти. І саме фракція «Батьківщини» домагається в парламенті прийняття тих законів, які реально спрямовані на повернення трудових заощаджень та вкладів населенню України.

У роботі з'їзду взяли участь лідер партії ФНП Юлія Тимошенко, голова парламентського бюджетного комітету, доктор економічних наук, професор Олександр Турчинов та народний депутат Василь Онопенко — автор законопроекту про повернення коштів ошуканим вкладникам трастів.

Учасники з'їзду підкреслювали, що українські громадяни, яких пограбувала держава, вже більше не чекають милості від влади. Вони — вимагають...

— Немає проблем з поверненням грошей населенню, — заявила на з'їзді Юлія Тимошенко. — Їх треба і можна повернути людям. Для цього потрібно одне: чесна і справедлива українська влада, яка захищатиме інтереси свого народу і припинить розгул корупції в країні.

На з'їзд було запрошено прем'єра А. Кінаха та Міністра фінансів І. Мітюкова. Але на столах, за якими мали сидіти урядовці, люди бачили лише таблички з їхніми прізвищами. І ці порожні місця промовисто свідчили про «зацікавленість» нинішнього Кабінету Міністрів у поверненні трудових заощаджень та вкладів громадянам України.

Борис СЮСЬКО,
голова Київської міської організації «Наші вклади».

Вето на виборчий закон штовхає у прірву авторитаризму

Під правовим захистом — передплатники «ГУ»

(Початок на 1-й стор.).

Саме у Кам'янці-Подільському базується обласний осередок КВУ. Його очолює Юрій Ануфрієв. Він, зокрема, активно сприяє становленню корпункту «ГУ».

Ясного осіннього дня у дворику заповідника просто неба відбулася презентація вже другої в місті громадської приймальні КВУ.

Господарями приймальні стало подружжя Федорчаків. Володимир — досвідчений юрист, котрий нещодавно повернувся зі стажування в США. Його дружина Людмила — економіст. Щодня, крім вихідних, з третьої до п'ятої години дня діляться вони своїми знаннями. Люди йдуть сюди за рекомендаціями громадських організацій, з якими співпрацює КВУ. Комітет забезпечує приймальню спеціальною літературою, канцтоварами.

Для читачів «Голосу України» презентація стала подвійною подією: напередодні Володимир Федорчак погодився взяти під свою правову опіку передплатників нашої газети.

Перший клієнт — давній друг «Голосу України» Михайло Купінський, ветеран Великої Вітчизняної. Питань до юриста у нього назбиралося чимало. Задоволений і Володимир Федорчак: небайдуже «старій гвардії», чи стане Україна правовою державою.

Віра ШПИЛЬОВА.

Кам'янець-Подільський Хмельницької області.

На знімку: подружжя Федорчаків і шанувальник газети Михайло Купінський.

Фото Тетяни ЛІСОВСЬКОЇ.

Новини регіону: Львівщина

На оливі не поїдеш...

Колектив одного з найбільших підприємств регіону —Дрогобицького ВАТ «Галол» — оголосив акцію непокори власникові контрольного пакета акцій — лондонській фірмі. Мета акції, зініційованої профспілковою організацією підприємства, привернути увагу органів влади, громадськості до економічної політики нових господарів, яка призводить до розвалу виробництва, вимивання обігових коштів, нещадної експлуатації інтелектуальної власності. Колективу заборгували заробітну платню на суму 900 тисяч гривень.

Ініціатори спротиву вважають, що контрольний пакет акцій дістався новому власникові за безцінь, хоча продукція «Галолу»— ліквідна. Це — високоякісні мастильні матеріали, ефективні присадки.

Телефони відключено — стукайте і вам відчинять

Поки міський голова Львова Василь Куйбіда разом із іншими представниками міської і обласної влади працював у бюджетному комітеті Верховної Ради, йому відключили за несплату службовий телефон.

А кінь — зі скривленою шиєю

Пам'ятник Данилові Галицькому вже майже відлитий в бронзі і наприкінці жовтня його буде встановлено на площі Галицькій у Львові. Тим часом до міської і обласної влади, Верховної Ради України, Міністерства освіти і науки та інших інституцій надійшов лист, підписаний керівниками низки партій правоцентристського спрямування з проханням призупинити виготовлення пам'ятника, бо «ні королівської корони, ні князівського одягу, ні атрибутів влади пам'ятник не має. Замість гордого князівського коня — кінь зі скривленою донизу і вбік шиєю».

Втім, портрет Короля Данила, автором котрого є відомий львівський художник Євген Равський, з'явився у сесійній залі Львівської міськради. Депутати вважають, що він надихатиме їх на прийняття доленосних рішень.

Про честь мундира скаже прокурор

Проти головного інженера квартирно-експлуатаційного управління Західного оперативного командування та інших військових посадових осіб порушено кримінальну справу. За даними УСБУ, у Львівській області встановлено факт фальсифікації під час укладання угоди на будівництво житлового будинку на суму 400 тисяч гривень. І будинку немає, і фірми «Колос» не існує. Схожа оборудка була і в Тернополі — на суму понад мільйон гривень.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Зона стихійного лиха: відбудова

Після біди гроші знаходимо

Березневим паводком на Закарпатті було підтоплено 255 населених пунктів, зруйновано 1955 і пошкоджено 8988 будинків, величезної шкоди завдано народному господарству. Лише на відбудову житла потрібно було 101 мільйон гривень. Найбільше постраждало населення Виноградівського району. Саме тут 3 жовтня за участі Леоніда Кучми відбулося засідання урядової комісії з питань ліквідації наслідків катастрофічних повеней. Перед цим він відвідав села Текове та Сасове, де житла було зруйновано найбільше. У Тековому вже споруджено прекрасні амбулаторію сімейного типу та дитячий садочок на 75 місць. А кошти на це було виділено Донецькою областю. Швидко зводяться й будинки замість зруйнованих.

У Сасовому Леонід Кучма вручив ключі від готових жител тридцяти сім'ям залізничників Текового, Сасового, Чорнотисова та Королевого. А загалом «Укрзалізниця» спорудила 182 будинки з усіх 230, що вже прийняли новоселів у потерпілих районах області. Приклад справді гідний наслідування. Проте близько 900 сімей закарпатців ще не мають даху над головою, а надворі вже жовтень. Найперша причина — недостатнє фінансування.

Уже на засіданні урядової комісії Леонід Кучма зауважив, що після біди на ліквідацію її наслідків гроші знаходимо. Притому набагато більші, ніж треба, щоб їй запобігти. Саме тому 20 мільйонів гривень, передбачених у бюджеті на 2002 рік для закарпатців — це смішно. Адже для того, щоб завершити спорудження тільки житла, треба ще 24 мільйони гривень. Голова облдержадміністрації Геннадій Москаль просив спочатку виділити хоча б 15 мільйонів. У борг, що становить уже 7 мільйонів гривень, працюють шляховики.

Гострій критиці було піддано порочну, хижацьку практику господарювання в лісах структур малого й середнього бізнесу. Таких донедавна було близько чотирьох сотень! Сто тридцять тисяч гектарів колишніх колгоспних лісів ще не передано Держлісу, підкреслив Леонід Кучма. А тим часом уже ведуться розмови про приватизацію лісів... Натомість лісам потрібен один господар.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Фотофакт

На ярмарці «Київська осінь-2001» в селі Чубинському, що на Київщині, на чільному місці перебувала продукція сумського товариства «Агрофірма Косивщінська».

Фото Леоніда ДОБРОВОЛЬСЬКОГО

Не дайте себе обдурити

Почався пільговий продаж акцій у Житомирській дирекції ВАТ «Укртелеком». Попереднє вивчення настроїв потенційних покупців засвідчило, що не всі з них мають змогу придбати акції навіть за пільговою ціною. Вона вдвічі менша за номінальну вартість, але 382 грн. 50 коп. для частини пенсіонерів та інвалідів — колишніх зв'язківців то великі гроші. Втім, уже тепер помітно, що люди, у яких гривні водяться, прагнитимуть «проспонсорувати» бідних, щоб потім стати власниками пакета.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Смерть на кінчику... хвоста

Знак біди

У Кривому Розі зареєстровано три випадки захворювання на лептоспіроз. Дві особи померли. Обоє заразилися в останні дні літа, відпочиваючи біля води, — купалися, ловили рибу. Осіннє похолодання дає привід сподіватися, що трьома випадками справа й обмежиться. Принаймні, нині до води відпочивальників не тягне. Однак розносчиками захворювання є гризуни, і для них погода не указ. Відомо, що житлово-комунальні господарства міста проводять дератизацію в будинках лише за заявами мешканців. А немає заяви — нема й боротьби з гризунами. Про парки, сквери та інші привабливі місця для публіки, що відпочиває, казати не доводиться. Тут такі роботи не проводять уже п'ять років.

Лептоспіроз характерний ураженням нирок, печінки і високою смертністю. Заразившися, людина може згоріти буквально за тиждень.

Олександр АНИЩЕНКО.

Дніпропетровська область.

Фотофакт

У кружках та секціях Миколаївського палацу творчості нині навчається майже 4000 учнів.

На знімку: *директор палацу, делегат II з'їзду вчителів України Світлана Єгощенко зі своїми вихованцями.*

Фото Олександра КРЕМКА.

За чий рахунок захоронення?

Надзвичайна ситуація

Голова житлово-будівельного кооперативу «Ювілейний» (він об'єднав мешканців будинку № 6 по вулиці Князя Романа у Рівному) Олег Зень, обстежуючи підвал, виявив 24 радіоізотопні сповіщувачі диму РІД-6М.

Їх залишила після себе Рівненська дільниця Львівського спеціалізованого управління автоматизації і охоронної сигналізації, яка сімнадцять років тому орендувала тут приміщення. Оскільки знахідка містить радіоактивні елементи, голова кооперативу сповістив про неї УСБУ в Рівненській області, управління МНС, екослужбу та санепідемстанцію.

Фахівці дійшли висновку, що радіоізотопні сповіщувачі диму слід захоронити на Львівському спеціалізованому комбінаті «Радон». На це потрібно дві тисячі гривень. У членів ЖБК, більшість із яких середнього та нижче середнього достатку, таких коштів немає. Їх не завжди вистачає, щоб розрахуватися за комунальні послуги. ЖБК має борги за тепло і воду, хоча держава теж заборгувала у субсидіях 10 тисяч гривень.

Начальник управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Рівненського міськвиконкому Василь Росовський запевнив, що відповідні служби виходять на Львівське спеціалізоване управління автоматизації й охоронної сигналізації, аби воно профінансувало утилізацію залишених ним відходів. Якщо не вдасться знайти господаря РІДів, мешканцям не залишиться нічого іншого, як звернутися по допомогу до міського голови Рівного Віктора Чайки.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Комісія у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 рр. з глибоким сумом сповіщає, що 4 жовтня 2001 р. на 86-му році життя помер член Комісії, один з організаторів і керівників партизанського руху в Україні і Чехословаччині, великий патріот нашої Батьківщини

ПОПОВ Костянтин Карпович,

і висловлює щирі співчуття рідним та близьким покійного.

«Демсоюз» за соціально орієнтований бюджет

Сьогодні чи не головним питанням роботи Верховної Ради є розгляд проекту Державного бюджету України. Важливість цього документа важко переоцінити, оскільки саме він багато в чому визначатиме соціальний та економічний розвиток країни наступного року. Ми не повинні зупинятися на досягненнях поточного року, насамперед у соціальній сфері, а тим паче втратити їх.

З огляду на ці позиції і усвідомлюючи відповідальність перед нашими виборцями за прийняті рішення, фракція партії «Демократичний союз» не може не звернути увагу на істотні вади поданого проекту бюджету на 2002 рік. Перше і найголовніше — це те, що бюджет важко назвати соціально орієнтованим. Порівняно із поточним роком частка видатків на соціальні цілі у ньому навіть зменшилася. Якщо у 2001 році вона становила 51,3% видатку зведеного бюджету, то у проекті на 2002 рік, усупереч вимогам Бюджетної резолюції, була менша за 50 відсотків, а якщо бути точнішим, становила 49,8%. Це спростовує тезу про соціальність бюджету і про спрямування на соціальні цілі 52,1% видатку, як це стверджується у супровідних матеріалах. Простий підрахунок за наведеними у пояснювальній записці даними дає нам саме цифру 49,8%, тобто на 2,3% менше.

Особливу стурбованість викликає і відносне (з 22,8% загальної суми видатків у 2001 р. до 19,3% у 2002 р.), і абсолютне (з 12058,1 млн. грн. до 11872,7 млн. грн.) зменшення витрат на соціальний захист та соціальне забезпечення. В разі коригування зазначених цифр на прогнозний рівень інфляції в 2001 році (14,3%) реальне зменшення витрат на соціальний захист та соціальне забезпечення становитиме 15,62%, що негативно позначиться насамперед на найвразливіших і найнезахищеніших верствах населення.

Окрім того, дуже тривожить і той факт, що фінансування заходів, передбачених Законом «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», збільшено лише на 2,5% і це означає, враховуючи інфляцію, зменшення їх реального наповнення на 12 відсотків.

Знову, як і минулого року, призупинено дію положень законів, що стосуються виплат надбавок і доплат працівникам освіти і культури. Мається на увазі доплата за вислугу років, допомога на оздоровлення, надбавки за класне керівництво, перевірку зошитів, завідування майстернями, лабораторіями тощо. Всі ці види доплат не можна назвати пільгами, це оплата праці. Тому, зважаючи на вкрай низькі зарплати у сфері освіти і культури, призупиняти ці положення законів ми не маємо права. Ми забуваємо, що працівники саме цих категорій закладають основи нашого майбутнього, і тому ми з цього приводу не раз робили заяви з трибуни Верховної Ради.

Мало того, у 2002 році перелік призупинених положень законів, які визначають соціальні права різних категорій громадян, розширено. Насамперед маються на увазі деякі положення законів «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про донорство крові», які, на наш погляд, істотно пом’якшували вплив економічних негараздів на життя військовослужбовців, науковців і донорів.

На наше переконання, соціальна сфера має бути головним пріоритетом бюджетної політики, особливо в умовах перехідного періоду. Безперечно, і наступний рік не повинен стати винятком, тим паче що високі темпи економічного зростання поточного року дають усі підстави для значного поступу у розв’язанні болючих соціальних проблем.

У той самий час реальними пріоритетами бюджету-2002 при детальному розгляді виявляються державне управління і силові відомства. Якщо збільшення видатків на потреби армії ми всебічно підтримуємо, розуміючи, що це не тільки поліпшення матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил, а й підвищення грошового забезпечення військовослужбовців, покращення їх житлово-побутових умов, то підвищення на 56% видатків на державне управління викликає багато запитань. При цьому фінансування законодавчої влади у проекті залишається практично на рівні поточного року, тобто у реальному вимірі зменшується.

У цілому витрати на державне управління збільшилися порівняно з 2001 роком на 2 624 млн. грн., при цьому зведений бюджет збільшився на 8 520 млн. грн. Отже, майже третину (30,1%) приросту бюджетних доходів у 2002 році «з’їсть» державне управління. І, згідно з проектом, плодами цьогорічного економічного зростання скористається переважно чиновництво, а не соціально уразливі верстви населення. На наше переконання, збільшення частки ВВП, що витрачається на утримання державних органів управління, без будь-яких ознак покращення якості держаних послуг населенню, свідчить про неефективність наявної адміністративної системи. У зв’язку з цим з особливою гостротою постає питання прискорення адміністративної реформи, на яке представлений проект відповіді не дає. Як залишається відкритим і питання забезпечення у достатньому обсязі коштами на проведення судової реформи. Реально передбачено на ці цілі 36,8 млн. грн., що недостатньо для проведення навіть малої судової реформи.

Хотілося б звернути увагу на те, що проект Державного бюджету на 2002 рік залишається надмірно централізованим і не враховує інтересів регіонального розвитку. Ми вважаємо за потрібне істотно збільшити у проекті частку місцевих бюджетів, що забезпечить раціональніше використання коштів з урахуванням особливостей потреб населення кожного регіону. У проекті, по суті, проігноровано вимогу Бюджетної резолюції щодо забезпечення частки місцевих бюджетів у зведеному бюджеті на рівні, не нижчому, ніж 40%. Уряд декларує цифру 39,3%, однак насправді це частка місцевих бюджетів у загальному фонді, тоді як у резолюції йдеться про зведений бюджет. Докладне ознайомлення з механізмом міжбюджетних відносин дає змогу зробити висновок про те, що частка місцевих бюджетів становить лише 36%, або 22,1 млрд. грн. Отже, місцеві бюджети недоотримають більш як два мільярди гривень, що, безперечно, не сприятиме регіональному розвитку.

Не можна повною мірою назвати проект бюджету і зорієнтованим на економічне зростання. У проекті є досить спірні, якщо не сказати одіозні, норми. Зокрема передбачено, що для цілей оподаткування амортизація на основні фонди II та III групи, які виведено з експлуатації, не нараховується. Наслідком дії такої норми може стати істотне погіршення фінансового становища підприємств, зменшення їх інвестиційних можливостей.

На нашу думку, не можна також погодитися і з реструктуризацією на п’ять років бюджетної заборгованості з відшкодування ПДВ, що може призвести більшість експортоорієнтованих підприємств до надзвичайно скрутного фінансового становища й істотно погіршити конкурентоспроможність вітчизняних виробників на зовнішніх ринках.

Слід визначити, що, окрім усього сказаного, зазначені положення документа суперечать нормам Закону «Про систему оподаткування», згідно з яким відповідні зміни у механізм стягнення податків вимагають прийняття окремих податкових законів.

По суті, не виконано вимогу Бюджетної резолюції щодо передбачення у бюджеті державних капітальних вкладень на рівні щонайменше 1% доходів Держбюджету із затвердженням обсягів за пріоритетними напрямами. Уряд продекларував її виконання, однак, по-перше, до капітальних вкладень необґрунтовано віднесено різноманітну фінансову підтримку підприємств окремих галузей, а, по-друге, не надано інформації щодо напрямів здійснення капітальних вкладень (370 млн. грн), як того вимагала резолюція.

Можна було б ще довго перелічувати вади запропонованого урядом законопроекту. Незважаючи на те, що вони справді істотні, ми далекі від того, щоб драматизувати ситуацію. Спільна робота депутатського корпусу і урядовців над доопрацюванням законопроекту допоможе довести його до належного рівня. Рівень і плідність такої співпраці стануть лакмусовим папірцем політичної зрілості і для виконавчої, і для законодавчої гілок влади.

Олександр ВОЛКОВ,
народний депутат України, голова ради партії «Демократичний союз» та її фракції у Верховній Раді України.

Наодинці з психіатром

Армія

«Розочка» — республіканська клінічна психіатрична лікарня № 1 (вона розташована на вул. Рози Люксембург у Сімферополі, тому її так називають. — Авт). Один із її структурних підрозділів — відділення судових та військово-лікарняних експертиз — відведено для потреб Сімферопольського військового госпіталю. Пацієнти —юнаки призовного віку і військовослужбовці (в основному строкової служби) проходять тут ретельне обстеження, щоб визначити їх придатність до подальшої армійської служби чи, навпаки, звільнити від неї за станом здоров’я.

— Краще сюди не потрапляти, — стримує емоції Валентина К.

Валентина Іванівна, вчителька одного із степових сіл Джанкойського району, сама привезла у «розочку» дев’ятнадцятирічного сина Олега. Щоправда, за слушною порадою офіцерів-вихователів армійського корпусу, солдатом котрого Олег фактично не прослужив... жодного дня.

— Олег дуже хотів служити у війську, — бідкається жінка, — радів, коли потрапив до Києва у президентський полк. Якби передбачили, що все так станеться, без зайвих проблем можна було залишити його в Криму... А тепер Олега охоплює несамовитий страх, щойно хтось лише згадає про казарму. Те, що він пережив у частині, вважаю, й довело його до «психушки». Адже дома хлопця ніхто не ображав, принаймні з мордобоєм.

Олега К. призвали до війська 14 травня ц. р., розповіли мені у відділі виховної роботи 32-го армійського корпусу. Після двотижневих польових зборів у навчальному центрі «Десна» К. повернувся до частини, звідки буквально в ніч перед присягою зник. Але не ховався, а відразу добровільно здався першому патрулю комендатури столичного гарнізону. Про причини самовільного залишення частини Олег розповів навіть вищим посадовцям Сухопутних військ. НП мала гучний резонанс. З’ясувалося, що з Олегом справді досить образливо повелися його безпосередні командири-сержанти.

Посадовці, які негайно провели адміністративне розслідування, переконалися, що солдат самовільно залишив частину не випадково. Його кривдників вивели на чисту воду, серйозне дисциплінарне стягнення накладено на командира підрозділу, інших офіцерів. Молодого ж солдата у супроводі представника частини наказом перевели на батьківщину, в Крим.

К. начебто погодився служити в одній з окремих механізованих бригад. Але туди з першої спроби хлопець так і не потрапив — дорогою зник. Цього разу попрямував у рідне село. Нарешті батьки самі привозять утікача в частину. Щоправда, після того, як він улаштував «великі перегони» на батьківській «дев’ятці» і мало не розбився (машина перевернулася, але Олег відбувся лише переляком). Солдат заявляє, що потребує стаціонарного лікування.

Його направили у відділення судових та військово-лікарських експертиз Сімферопольського військового госпіталю на грунтовніше обстеження. Там встановлюють точний діагноз: невротичний стан, ситуаційно обумовлений у акцентуаційної особи. Тобто він має уроджені чи набуті особливості характеру, які проявляються лише за стресової ситуації. Для юнака такою можуть стати умови казарми.

— Якщо хлопця щойно призвали в армію і мало не відразу через наш заклад вимушені комісувати, — абстрагуючись від історії з Олегом К., каже завідувачка відділення, голова Кримської республіканської військово-лікарської комісії, психіатр вищої категорії Тетяна Самохвалова, — то це гріхи передусім військкоматів. Поясню. Приписку вони розпочинають з 14-річного віку допризовників. Відтак за ними має вестися регулярне спостереження, сюди входить дуже багато складових: у якій сім’ї живе підліток, яка в нього спадковість, які відхилення у поведінці тощо. Обстеження, зазвичай, ведуть психіатри військкоматів. Усі дані на підставі розмов з близькими вони щорічно заносять в особову справу, форму 25-Ю.

Однак часто-густо, за словами Тетяни Іванівни, форму 25-Ю швидкоруч заповнюють інколи зі слів самого допризовника всі, хто завгодно, але не фахівці. Наприклад, секретар сільради. Раніше брали характеристики з міліції, де вказували, притягувався чи не притягувався юнак за дрібне хуліганство, вживання алкогольних напоїв, наркотиків.

Безпосередньо на призовній комісії на якусь «дрібничку» в поведінці майбутнього вояка звернути увагу бракує часу, особливо коли щодня комісію проходять 200—300 юнаків. Тим паче, коли психіатр має змогу ознайомитися лише з однією (а не чотирма, як це потрібно) характеристикою. От і виявляють потім такі діагнози...

— Не дивно, — продовжує далі Тетяна Самохвалова, —адже сьогодні молодь, а надто сільська, у військово-спортивних таборах не буває і взагалі за межі свого села практично не виїжджає. Бо прив’язана до садиби, городу, спідниці матері. Та й за характером вочевидь такі юнаки сором’язливі, полохливі. А тут відразу — армія. Для них це — неабиякий стрес. Грамотний психіатр може такого призовника розпізнати і на цілком законних підставах «забракувати». Але ж йому нерідко заважають начальники других відділів військкоматів. Деякі з них не розуміють узагалі особливостей психічного розладу: «Він же здоровий бугай, подивіться. Що ви там вигадали — акцентуація особистості?!» Для військкомату головне, що юнак сам висловлює бажання служити. Тобто дуже часто у військкоматах не зважають на думку психіатра. А це, у свою чергу, призводить до досить серйозних наслідків.

Свого часу, в 1998 році, Тетяна Іванівна проводила психіатричну експертизу рядовому Вадиму Собку. Військовослужбовець 10-ї Алупкинської прикордонної застави Собко лише за те, що напередодні товариші по службі покритикували його на зборах за кепську поведінку, після бойового чергування майже всіх їх спокійно розстріляв з автомата. Самохвалова встановила: за станом здоров’я Собко взагалі не мав права бути призваним до прикордонних військ, позаяк мав обмеження СО-4. Але у справу втрутилася мама юнака і через знайому все владнала. Неадекватна реакція на критику, яку ще помітили педагоги у шкільні роки Собка, обернулася резонансним злочином...

— А ще останнім часом спостерігається серед хлопців призовного віку так звана педагогічна занедбаність. У таких юнаків формально повна середня чи неповна середня освіта, а насправді їхній загальношкільний рівень сягає 3-4 класу. Питаєш такого на комісії: в якій країні ти живеш? Мовчить. А все через те, що в сільських школах учителі не вельми цим переймаються. Деякі з них кажуть своїм вихованцям: все одно у вас немає грошей продовжувати навчання далі. Таким горе-випускникам і в армії служити важко, бо вивчення статутів, військової техніки, вміння швидко приймати рішення — для них надто складна й обтяжлива річ.

Від деяких «особливостей» служби дехто з новобранців одразу впадає у депресію і, врешті-решт, потрапляє до психіатричного закладу. У 70—80 відсотках випадків їх після експертизи комісують...

Василь САДОВСЬКИЙ.
Сімферополь.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

P. S. *Командування військ Південного оперативного командування останнім часом змушене констатувати: проведеним аналізом і перевірками встановлено, що причиною виникнення невротичних розладів у військовослужбовців у більшості випадків стали нестатутні відносини і недостатній контроль командування військових частин, офіцерів виховних структур за життєдіяльністю підрозділів. Так, 75 відсотків військовослужбовців, котрі були звільнені торік у ПівдОК через неврози, заявили, що під час служби зазнали моральних і фізичних знущань.*

Коли солдати впадають у депресію

Олексій КУЧЕРЕНКО: «Надмірний вплив монополій — небезпека для держави»

Діалог з фахівцем

Олексій КУЧЕРЕНКО, 1961 року народження. Закінчив Київський державний університет імені Т. Г. Шевченка, кандидат соціальних наук. З 1998 року — народний депутат. З червня 2000 року по лютий 2001-го — голова Запорізької облдержадміністрації. Нині — перший заступник голови Комітету ВР з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики і ядерної безпеки. Автор низки публіцистичних книжок та статей.

Приватизувати чи рахувати?

— Олексію Юрійовичу, з огляду на ваші парламентські обов'язки, ви добре обізнані зі стратегією уряду в галузі приватизації підприємств енергетики. Очевидно, що це нині найделікатніша в суспільстві тема...

— І тому є чимало причин. Кожна країна здійснює роздержавлення енергетичної сфери по-своєму. Однак за будь-якого сценарію треба мати на увазі, що приватизацію не починають з енергетики. Насамперед вона має охопити інші сфери, а вже потім... Адже без цього годі сподіватися на прозору і, головне, надійну систему розрахунків, диспетчеризації, обліку тощо. Роздержавлення у тому вигляді, що мали, унеможливило надійний моніторинг за перерозподілом електроенергії — комерційні і транспортні втрати досягали 30—40 відсотків. Інакше кажучи, більша частина енергії або розкрадалася, або йшла на вітер через незадовільний стан мереж. Різні, подекoли значні, похибки засобів вимірювання, що розташовані на об'єктах енергоринку, несинхронність знімання інформації з лічильників електроенергії істотно спотворюють складові балансу виробництва, транспортування, розподілу та споживання електричної потужності та енергії, не дають змоги адекватно оцінити технологічні втрати. Але приватизувати ми почали задовго до того, як навчилися рахувати.

— Однак охочих покерувати державним «рубильником» не меншає...

— Авжеж. Коли сам дозвіл стає товаром, це дає неабиякий зиск. А тим паче, коли дозволяється все, що не забороняється чинним законодавством, яке на сьогодні в цій сфері далеке від досконалого. Справжні ринкові відносини в галузі треба запроваджувати обов'язково, бо те, що в ній діялося з початку приватизації, навряд чи можна назвати «цивілізованим ринком». За тих умов можливість дістатися до «рубильника» означала можливість впливати на перерозподіл грошових потоків і важіль політичного тиску.

— Чи не забуваєте ви, бува, про тарифну політику?

— У жодному разі. Але, на жаль, коли Мінпаливенерго запевняє, що споживачі розрахувалися за спожиту електроенергію на 85 відсотків, а «живими» грошима — на 75, я не знаю, як до цього ставитися. Адже за відсутності прозорої і збалансованої тарифної системи ці цифри не висвітлюють глибинних проблем. Одна з них — зміна структури балансу споживання електроенергії за рахунок згортання промислових потужностей і появи в нашому побуті високоекономічної техніки. Друга — відсутність диференціації споживачів за тарифами.

Нині на один тарифний щабель ставлять алюмінієвий комбінат, собівартість продукції якого на третину формує електроенергія, і мале підприємство. Роздрібні ціни не треба плутати з оптовими, особливо це стосується промисловості. Хоча б тому, що між обленерго і оптовим споживачем пролягає потужна лінія електропередачі, тоді як між обленерго і приватним будинком — низка силових підстанцій та електромереж різної потужності, за амортизацію яких хтось має розраховуватися.

— Виходить, кінцевому споживачеві треба піднімати тарифи, а оптовим — знижувати? Але кінцевий споживач і без того несе на собі основний тягар оплати вартості енергоносіїв...

— Формально так і є. Але ми дійшли до цього через економічну кризу і низький життєвий рівень населення. До того ж, держава не вповні використовує тарифний важіль для стабілізації становища в енергетиці зокрема і в економіці в цілому. Організаційна структура підприємств (коли окремо існують виробник, транспортувальник, розподілювач та споживач послуг), як, зрештою, і тарифоутворення, не сприяють застосуванню енергоефективних технологій... Тарифна політика — це один із найістотніших важелів для держави. І його можна використати і для пришвидшення, і для гальмування економіки. Сьогодні ситуація вимагає розвитку і прискорення, однак чинна система неефективно використовує тарифну політику в державних масштабах. Наприклад, не готова вона і до приходу в цей сектор нових приватних власників, і до того, що самі вони спрямовуватимуть усі свої зусилля на те, щоб тарифна політика дозволяла їм отримувати прибутки.

— Що, власне, приватизується в обленерго: право на розподіл електроенергії, матеріальні активи чи відповідальність?

— І перше, і друге, і третє. Саме тому процес приватизації в енергетиці має бути прозорим. Що знаємо ми про справжніх володарів тих обленерго, які були приватизовані офшорними компаніями у першу хвилю приватизації в енергетиці? Про словацьку енергокомпанію з державною формою власності, яку найближчим часом теж буде виставлено на приватизацію? Цілком можливо, що за ними стоять потужні українські фінансово-промислові групи, які закулісно контролюють ті чи ті сегменти енергоринку. Адже присутність принаймні декількох таких груп вже відчувається. Зазвичай це —монополісти, якими не вигідно обмежувати свої прибутки...

Вирішальний голос — державі і громадянам

— Отже, ви обстоюєте статус-кво Національного агентства з регулювання електроенергетики?

— ...І всіх інших органів державного регулювання, які поліпшують сьогодні, приймаючи будь-які рішення, враховувати інтереси держави, монопольних виробників товарів і послуг та споживачів.

До слова, це завдання покладено в основу діяльності Асоціації споживачів послуг монополій — громадської організації, яка вже дістала назву Антимонопольний союз.

— Отак ви нагадали, що 5 жовтня — перший з'їзд Антимонопольного союзу. А чи не дублюватиме він функції Антимонопольного комітету?

— Антимонопольний комітет на державному рівні захищає конкуренцію у підприємництві. На його плечах лежить контроль за додержанням антимонопольного законодавства. Досі він виконував свої функції досить формально, не занурюючись у глибину проблем. Як наслідок, сьогодні важко навіть дізнатися, хто насправді є власником багатьох приватизованих об'єктів. Дійшло до того, що певні монополічні групи, які мають неабиякий політичний вплив на верхні ешелони влади, вже являють собою певну небезпеку для держави. Сталося так ще й через те, що Антимонопольний комітет не мав ефективного зворотного зв'язку із громадськістю. Тепер, зокрема завдяки Союзу, — матиме.

— А де гарантія, що Український антимонопольний союз не перетвориться на лобіста інтересів тих само олігархічних груп?

— Наша мета не в тому, щоб протиставляти виробників енергорозподільникам, а останніх — споживачам. Усі вони ланки одного ланцюга, але треба шукати і юридично закріплювати компромісні, зрозумілі і взаємоприйнятні правила поведінки кожного суб'єкта енергоринку. Адже неможливо когось протиставляти обленерго, позаяк вони є структурними одиницями енергоринку, успадкованими від попередньої системи господарства. Вони ані добрі, ані погані, вони —невід'ємна частина технологічної та економічної інфраструктури. Мова не йде про війну з обленерго, як це намагається дехто стверджувати. Мова — про встановлення цивілізованих, збалансованих взаємовідносин, де інтереси споживачів могли б обстоювати і Антимонопольний союз, й інші організації та об'єднання. Повинен бути баланс інтересів.

— Олексію Юрійовичу, загальновідомо, що приватизація, сприяючи розвиткові конкурентного середовища, унеможливлює появу монополій. Чи не здається вам, що в українській енергетиці все навпаки?

— Кожна країна сама вирішує, в якому порядку і як здійснювати приватизацію в енергетиці. Ми розпочали із роздержавлення енергопостачальних компаній. Побутує думка, що треба було починати з генерації. Гадаю, не час дискутувати на цю тему, бо приватизаційні процеси вже мають незворотний характер. Як на мене, приватизацію в енергетиці ми взагалі розпочали завчасу, бо країна не готова до ринкових відносин в цьому секторі і тепер. Не секрет, що передача енергокомпаній у приватну власність, особливо обленерго, які є природними монополістами, призвела до загострення і поглиблення проблем, що наявні не лише в електроенергетиці, а й у промисловості, бюджетній та соціальній сферах. На рік наступний заплановано продовження приватизації обленерго та початок приватизації генерувальних компаній. За нинішніх умов відшукати ефективного власника для генерувальних компаній, який сплатить за них реальну ціну, буде дуже важко, оскільки ці компанії потребують значно більше інвестицій, ніж обленерго. Та й доступ до коштів в енергопостачальних компаній ширший за той, що мають генерувальні станції. Однак, безумовно, бажаючих задешево одержати генерувальні потужності, буде чимало, на що вказують і останні приклади «тіньової» приватизації.

— Чи дійде справа до приватизації транспортних енергомереж?

— Якщо ви маєте на увазі високовольтні мережі, то вони належать державі і, гадаю, найближчим часом не змінять власника. Енергетика — це та сфера, яка перейшла нам у спадок від СРСР у зразковому стані. Це фактично і дало нам змогу утримувати енергосистему без особливих клопотів. Але від початку дев'яностих ми мали тенденцію значного скорочення об'єктів електромереж. Якщо до 1990 року ми вводили в експлуатацію у середньому 300 кілометрів повітряних ліній напругою 330—750 кВ, то нині в кращому разі — 60. Звісно, на це є об'єктивні причини — нестача коштів, загальне зниження електроспоживання та енергонавантажень більш як на 30 відсотків проти рівня 1990 року та ін. Але хронічне відставання з будівництвом на додачу до ненадійної роботи обладнання і дефіциту органічного палива для теплових електростанцій зумовлюють важкі режими для енергосистеми в цілому і для її окремих складових частин зокрема. І зауважте, що ступінь амортизації, фізичного та морального старіння високовольтних мереж не може бути менший, ніж в інших сферах енергетики. Безперечно, вони також потребують значних інвестицій, але це мають бути державні інвестиції, бо приватизація цього стратегічного об'єкта може призвести до втрати політичної та економічної незалежності України.

— І останнє. Чимало дискусій точиться навколо паралельного режиму роботи енергосистем Росії та України...

— Це дуже гостре питання. Як на мене, Україна має виступати в цьому проекті самодостатнім партнером. Тобто здатним самостійно реалізувати свою внутрішню енергетичну політику. Щодо конкретних домовленостей, то вони, як на мене, мають пакетний характер. І паралельна робота двох енергосистем — складова частина цього пакета. А потім, знаєте, коли енергетик вас запевняє, що краще було б завантажувати ефективно власні генерувальні потужності, я йому вірю. Але за наявності колосальних боргів може статися, нам нічим буде їх завантажувати. Паралельна робота з росіянами —це додаткове страхування від падіння частоти в енергосистемі нижче граничного рівня у 50 Герц. А відтак, це запобігає її розвалу, зайвим відключенням споживачів. Не слід забувати й те, що наша економіка незалежна ще не до такої міри, щоб бути рівним партнером російській. Це, на жаль, реалії, які не бажають визнавати деякі політики. Однак жорсткий вплив росіян — то факт. І не треба панікувати. Якщо наша електроенергія буде конкурентоспроможною, то сальдо її перетоку буде нульове і вся вона споживатиметься в Україні. Якщо ми зможемо залучити в галузь реальні інвестиції, тоді експортуватимемо електроенергію самі. А якщо ні, то чому відмовлятися від російських експортних схем? Тільки тому, що це росіяни? Економіка не терпить романтизму, вона за реалістичні підходи до розв'язання проблем.

— Дякую за цікаву розмову.

Розмову вів Сергій ВЛАД.

Спорт

Баскетбол

Прибалтійські мотиви в БК «Київ»

Стартував чемпіонат ПЄБЛ. У столиці України місцевий БК «Київ» упевнено переграв сильний російський колектив БК «Самара» — 91:79. Киян віднедавна очолив латвійський фахівець, олімпійський чемпіон Ігорс Міглінієкс. А одним із віце-президентів БК «Київ» став ще один олімпійський чемпіон, литовець Рімас Куртінайтіс.

Футбол

Щоб не було зубного болю...

Сьогодні зранку національна збірна України вилітає до Польщі, де завтра в Хожуві проведе останній матч відбіркового турніру чемпіонату світу-2002 проти польської «кадри». А позавчора на базі київського «Динамо» в Кончі-Заспі відбувся традиційний день відкритих дверей у збірній, організований прес-службою ФФУ. Журналісти понад годину мали можливість спілкуватися з футболістами і тренерами.

Виходили партіями: по три, по чотири. І одразу потрапляли до тісного кола репортерської братії.

***Олександр Мелащенко:* — Настрій нормальний. Працюємо. Сподіваємося на успіх. Але дуже хочеться, щоб наші вболівальники, незважаючи на результат, прихильно ставилися до збірної. У мене і тепер перед очима стоїть львівський стадіон «Україна», по вінця заповнені трибуни. І колосальний заряд доброї енергетики й любові до своєї команди.**

***Анатолій Тимощук:* — Робитимемо все можливе, щоб посісти друге місце у групі.**

— А після цього з Німеччиною впорається?

— Грати можна з будь-якою командою. Тим більше що німці тепер переживають не найкращі часи. Але щоб призначити їм побачення, треба успішно здолати польський бар'єр. У нас тепер сильна збірна. Маємо добрий козир — швидкість. От тільки б удачі нам більше.

— Наскільки незручна для нас збірна Польщі? Чи маєте на неї «зуб»?

— З ними провели першу гру циклу. Та невдача, зрозуміло, засмутила нас. Однак, якщо добре зіграємо у Хожуві, то й зубний біль щезне.

Потім розпитували *Володимира Веремєєва.*

— Чи може зіграти негативну роль відсутність Реброва?

— Гадаю, що ні. Мелащенко, Воробей тепер у добрій формі і готові замінити свого іменитого партнера. Усі гравці, яких ми залучили до роботи, добре підготовлені, і кожен може вийти у стартовому складі. Але до нього потраплять об'єктивно найсильніші. Торік на старті турніру ми влаштували полякам «зелену вулицю». Хоча тоді просто не мали права програвати. Але наробили багато індивідуальних помилок. Про суботній матч скажу, що ми перебуваємо у дещо гіршій ситуації, бо нам потрібен конкретний результат. Поляки вже розслабились. А матч — удома, з солідною підтримкою трибун. Хоча переконаний: і наші хлопці постараються зіграти самовіддано. Їх фізичний і психологічний стан нас задовольняє.

— А чи стежитимете за подіями в Кардіффі, де в той же час гратимуть Уельс із Білоруссю?

— Безперечно. Один із наших тренерів буде на стадіоні «Міленіум» і постійно триматиме нас у курсі справ.

***Віталій Рева:* — Останнім часом з воротарями у збірній відбувалося щось неймовірне. Травми замучили. Нас залишилося троє: Микола Медін, Валерій Воробйов і я. Працюємо не шкодуючи сил.**

— А якщо вас назвуть у стартовому складі?

— Постараюся не засмутити колег і вболівальників.

Останнім із корпусу бази вийшов *Андрій Шевченко.*

— Ми з поляками перебуваємо в різних ситуаціях. Вони вже здобули путівку до фіналу. Нам треба за це боротися. Отже, мотивації в нашого суперника дещо нижчі, ніж у нас. Гадаю, що полякам буде важко налаштуватися на високу самовіддачу. Хоча все трапляється. Це — футбол.

— А особисто ви вже переключилися з міланської на хвилю національної збірної?

— Про невдалу гру «Мілана» в останньому турі серії А я вже забув. Усі мої думки тепер пов'язані тільки зі збірною. Головне для нас — виграти в поляків.

— Як може вплинути на гру нашої команди відсутність Сергія Реброва?

— Дуже шкода, що його немає тепер з нами. Але що вдієш? Не плакатимемо ж. Зрозуміло, будуть перестановки. Хоча Сергій — провідний гравець збірної.

— У матчі з «Перуджею» ви дістали невеличке ушкодження. Як почуваєтеся?

— Усе нормально. Тренуюся на повну потужність. Дуже хочу, щоб Україна перемогла!

І останній, з ким пощастило перекинутися кількома фразами, був *Валерій Васильович Лобановський.*

— Налаштовуємося на серйозний іспит, на успішну гру. Сподіваємося на себе та Бога!

— А чому Олександр Хацкевич і Валентин Белькевич тренуються з нашою командою, а не в таборі збірної Білорусі?

— Подробиць я не знаю. Відомо, що Валентин і Олександр прибули вчасно до своєї національної команди, куди їх викликали. Там у них, гадаю, відбулася розмова з Едуардом Малофєєвим, після якої вони одразу повернулися до Києва.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Якщо Ви знаходитеся у незвичайному місці, Вам потрібен незвичайний телефон, щоб залишатися на зв'язку. Ось тут і з'являється супутниковий мобільний телефон Турая. Ви можете використовувати його як телефон стандарту GSM, але у випадку відсутності сигналу, телефон переключається в режим супутникового зв'язку, пропонуючи Вам покриття без перешкод у 99 країнах Європи, Північної та Центральної Африки, країнах СНД, Близького Сходу та на Індійському субконтиненті. Крім того, телефон Турая пропонує голосову телефонію, передачу факсу і даних зі швидкістю до 9.6 kbps, а також такі додаткові послуги, як передача коротких повідомлень (SMS). Ну а якщо Ви раптом справді загубилися, за допомогою системи GPS, що вбудована у телефон, Ви навіть можете точно визначити Ваше місцезнаходження. Але найдивовижніше в новому телефоні Турая те, що він дозволяє вам бути абсолютно мобільним за доступною ціною. Завітайте на наш сайт *www.thuraya.com.ua* або зв'яжіться з Вашим місцевим провайдером послуг PAN-Telecom і дізнайтеся особисто, чому телефон Турая справді виходить за межі звичайного.

THURAYA

МИ ЙДЕМО ДАЛІ.
ВИ СТАЄТЕ БЛИЖЧЕ.

ВАТ «Універсам № 12»
повідомляє, що загальні збори акціонерів відбудуться 24 листопада 2001 року о 14 годині, за адресою: м. Київ-134, вул. Жолудєва, 4.

Порядок денний:

1. Про обрання Голови Правління товариства.
2. Про обрання членів Спостережної ради товариства.
3. Про обрання членів Ревізійної комісії товариства.

Реєстрація акціонерів та їх представників проводиться у день проведення зборів з 11.30 до 13.30 за місцем проведення зборів.

Правління ВАТ «Універсам № 12».

ПП «Торговий дім»

Поповецький консервний завод», ЗКПО-31042826, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: 79005, м. Львів, вул. Я. Стецька, 6/7, тел. 75-36-66.

Правління ВАТ «Луганськобленерго»
розглянувши пропозицію акціонера, повідомляє про доповнення порядку денного загальних зборів акціонерів ВАТ «Луганськобленерго», які відбудуться 17 жовтня 2001 р. в м. Києві, вул. Січневого повстання,11-а, конференц-зал готелю «Салют» о 12.00, наступними питаннями:

4. Затвердження укладеного правлінням договору на ведення та зберігання реєстру акціонерів ВАТ «Луганськобленерго».
5. Затвердження договору оперативного лізингу від 25 квітня 2001 року.

Арбітражний суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство № 33/197Б ПП «Нікмет» ЗКПО 30585826, м. Донецьк-03, пр. Ілліча, 93. Р/р 2600710000299 у ДФ АКБ «Правекс-банк» м. Донецька, МФО 335173.

Розпорядник майна Мофіна Н. І., ліцензія № 047530.

Введений мораторій на задоволення вимог кредиторів з 16.08.2001 року.

Правління ВАТ «Укргазпроект»
повідомляє, що чергові загальні збори акціонерів відбудуться **23 листопада 2001 р.** о 12 год. в актовому залі ДК «Укргазвидобування» за адресою: м. Київ, вул. Кудрявська, 26/28.

Порядок денний:

1. Звіт Правління про результати фінансово-господарської діяльності Товариства за 2000 рік та основні напрямки фінансово-господарської діяльності у 2001 — 2002 рр.
2. Звіт спостережної ради за звітний період.
3. Звіт та висновки ревізійної комісії по річному звіту та балансу за 2000 рік.
4. Розподіл прибутку товариства за підсумками діяльності у 1999 — 2000 рр. та затвердження порядку розподілу прибутку на 2001 рік.
5. Внесення змін та доповнень до статуту товариства.
6. Вибори голови та членів правління.
7. Вибори членів спостережної ради товариства.
8. Вибори ревізійної комісії.
9. Про реєстратора товариства.
10. Різне.

Реєстрація учасників загальних зборів акціонерів:
23 листопада 2001 р. з 9.00 до 11.30.
Для реєстрації учасникам чергових загальних зборів акціонерів необхідно мати документ, що посвідчує особу, сертифікат акцій.
Тел. для довідок 244-72-22.

До відома громадськості

Дочірнє підприємство «Максма» Київська область, с. м. т. Іванків, адмінприміщення ТОВ «Обрій», р/р 2600614441001 в АБ «Київська Русь», МФО 319092, код ЄДРПОУ 31071244,

подав до Національної комісії регулювання електроенергетики заяву про видачу ліцензії з постачання природного газу за нерегульованими тарифами. Місце здійснення діяльності — територія України.

Правління Закритого акціонерного товариства «Акціонерне Товариство Дніпро Каолін»
місцезнаходження за адресою: Україна, 53610, Дніпропетровська область, Покровський район, смт. Просяна, код за ЄДРПОУ 24228943 (надалі «Товариство»), повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів. Загальні збори будуть проводитися 20 листопада 2001 року о 10.00 за адресою: м. Київ,. вул. Мартиросяна,16/14, офіс «А».

Порядок денний загальних зборів:

1. Затвердження змін до статуту та установчого договору Товариства.
2. Затвердження персональних змін в органах управління Товариства.
3. Рішення щодо виплати винагороди членам Спостережної Ради Товариства.
4. Рішення щодо рефінансування поточного кредиту Креді Ліоне Україна.
5. Рішення щодо реструктуризації боргу Товариства корпорації І. Ай. Корпорейшн.
6. Затвердження бізнес-плану Товариства на 2002 —2005 роки.
7. Затвердження плану інвестицій та джерел фінансування.
8. Обговорення поточного стану приватизації Просянського ГЗК.

Реєстрація представників акціонерів Товариства провадиться з 9.00 до 10.00. При собі представники повинні мати документ, який посвідчує їх повноваження, і паспорт.

Хозяйственным судом Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) возбуждено дело о банкротстве КППП «Пищевкусовая фабрика» № 18/171Б от 21.09.2001 г. (84260, г. Дружковка, пос. Алексеево-Дружковка, ул. Ильича, 117, ОКПО 00376171, р/сч. № 26006190659011 в Дружковском отд. КБ «Приватбанк», МФО 335548).

Арбитражным управляющим назначена Кондратьева М. В., лицензия № 000017, тел. 335-25-44.

Претензии кредиторов принимаются в течение месяца со дня опубликования.

Служба экономической безопасности объявляет о проведении тендера на разработку экологических программ

1. Утилизация агрохимикатов г. Павлоград Днепропетровская область.
2. Очистка лесов и русел рек Верховинского района Ивано-Франковской области.

Заявки на участие в тендере направлять по адресу: 83000, г. Донецк, ул. Горького, 146
E-mail: kuznetsov@sluzhba.donbass.com
Справки по тел. (062) 345-02-01.

Постановою Арбітражного суду м. Києва по справі № 11/247 б від 29/09/1999 р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Снабсервіс» (ідентифікаційний код 22859266, адреса: м. Київ, вул. Студентська, 5-а, рахунок № 260013001601 в АБ «Банк регіонального розвитку», МФО 300540).

Ухвалою Господарського суду м. Києва від 24.09.2001 р. по справі № 11/24б. Ліквідатором ТОВ «Снабсервіс» призначений арбітражний керуючий Тонконог Анатолій Володимирович, ліцензія № 000447 від 20/04/2000 р. тел. 8-050-351-04-60.

Комерційний банк «Волинський торгово-інвестиційний банк»
повідомляє про зміну своєї назви на **Товариство з обмеженою відповідальністю «Діалогбанк»** на підставі внесення 01.08.2001 року запису до Державного реєстру банків.

Інші реквізити залишаються без змін.

«АТ ІК» «Енерго-Інвест»

продовжує виплату дивідендів за 2000 рік.
Довідки за телефонами: (044) 228-50-07, 228-23-54.

Інвестори прагнуть гарантій

«Ми хочемо отримати якомога більше доказів того, що ваші норми і правила для бізнесменів не будуть такими складними, а ваші закони застосовуватимуться на практиці. Ця довіра потрібна і французьким, і українським інвесторам». Саме так визначила головну проблему, що стримує приплив французьких інвестицій в Україну, Марі Елен Берар — президент Українського відділення міжнародного комітету МЕДЕФ, котра очолює делегацію представників більш як 20 французьких підприємств, що відвідала Україну 1—4 жовтня.

Економічне зростання, вперше відзначене торік в незалежній Україні, на жаль, не потягне за собою істотного збільшення обсягів інвестування. За станом на кінець лютого 2001 року загальний обсяг французьких інвестицій в Україні становив більш ніж скромну суму — 60 млн. доларів, або 430 млн. франків. У рейтингу країн-інвесторів за підсумками 2000 року Франція посідала 12-те місце, а її внесок у загальний обсяг інвестицій в українську економіку становив близько 2 відсотків.

Французи активно «зондують» український ринок, але виявляють цілком зрозумілу обережність. Недосконалість і нестабільність законодавства і чиновницьке свавілля — ось, либонь, дві головні причини їхньої нерішучості. Та й досвід першопроходців, котрі ризикнули прийти на український ринок, не додає оптимізму.

Представник фірми «Лафарж» Жорж Морізо на прес-конференції нарікав: щоб збільшити свій статутний капітал, фірма, котра викупила один з найменш перспективних цементних заводів в Україні (Миколаївський) і перетворила його на чи не найуспішніше підприємство, змушена була витратити більше року! Зарубіжний інвестор бере на себе зобов'язання вкладати кошти в українську економіку, а коли він справді хоче це зробити, натрапляє на своєму шляху на безліч перепон.

Непокоять виробників будматеріалів і високі ціни на енергоносії, адже, скажімо, тарифи на газ в Україні у 3—4 рази вищі, ніж у Росії, що гальмує зростання українського експорту. Про це, до речі, йшлося й на зустрічі французької делегації з Президентом України Леонідом Кучмою.

Близько третини французьких інвестицій надходить в агропромисловий сектор, та сфера інтересів зарубіжного бізнесу в Україні набагато ширша. Розвиток цього співробітництва залежить від послідовності у здійсненні проголошених в Україні реформ. Про це говорили мало не всі представники французької делегації.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

Форум, який дасть старт конкретним проектам

Уперше в нашій країні (в Києві, Ужгороді та Харкові) з 15 по 19 жовтня пройдуть Дні австрійської енергетики. Про це на прес-конференції заявив торговий радник Посольства Австрії в Україні Крістіан ГЕССЛЬ.

За словами пана Гесcля, головна мета проведення Днів енергетики — максимально сприяти розвиткові двосторонніх зв'язків між Україною та Австрією в енергетичній галузі. В рамках цієї мети є й конкретніші завдання: допомогти австрійським бізнесменам намацати твердий грунт під ногами на не зовсім стабільному, з точки зору розвиненої європейської країни, енергетичному ринку України.

Схоже, ризик не лякає австрійських бізнесменів і вони готові поділитися досвідом і технологіями з українськими колегами. Їхнє прагнення встановлювати й розвивати відносини з українськими бізнесовими колами у сфері енергетики запалюють і надихають останніх. Про це заявили і голова Держкомітету України з енергозбереження Юрій Шульга, і директор підприємства «Укренергоефективність» Володимир Дюков.

Цікаво, що Дні австрійської енергетики збіглися з Тижнем енергозбереження в Україні. За словами пана Шульги, наша держава має величезні резерви у частині енергозбереження. Проте грандіозні плани держкомітету без серйозних фінансових інвестицій — лише замки з піску. Тому в Україні з Днями австрійської енергетики пов'язують великі надії. Тим паче що законодавчу базу співробітництва закладено, і справа — за реальними і конкретними проектами, які принесуть користь обом сторонам.

Дні австрійської енергетики в Україні саме і присвячено проблемам енергозбереження. Але не тільки їм. У центрі уваги також питання ефективного використання енергії та оновлених енергоносіїв. І, звісно ж, альтернативні джерела енергії та необхідні для цього технології. Адже Австрія має унікальне ноу-хау в цих галузях.

До речі, в Австрії нема жодної атомної електростанції. Як повідомив «ГУ» Крістіан Гессль, єдину атомну збудували там у 70-х роках, але вона так і не дала жодного кіловата енергії. Внутрішнє обладнання станції було демонтовано, а сама будівля стоїть і досі як своєрідний пам'ятник атомній енергетиці, що так і не відбулася в Австрії. На моє запитання про ставлення до атомної енергетики в цілому, торговий радник австрійського посольства відповів, що воно — негативне і уряд країни виступає за гідро- та теплоенергетику, а також за такі джерела енергії, як енергія сонця, вітру, біоенергетика.

Яна СТАДІЛЬНА.

Рак бореться з раком

Злоякісну пухлину можна примусити виробляти ліки проти самої себе. Таку оригінальну методику лікування раку запропонували вчені з Єльського університету (США), які заявили про готовність випробувати її на добровольцях. Найімовірніше, клінічні випробування розпочнуться вже наступного року.

Блер не дав себе обчистити

У той час, коли британський прем'єр Тоні Блер готується до нападу на Афганістан, його власний старший син зазнав нападу в Лондоні. Юан Блер із своїм приятелем поверталися додому з вечірки, раптом їх оточили хулігани, які спробували обчистити кишені підлітків. Але хлопці дали рішучу відсіч десятьом грабіжникам.

Відвідайте форт

Два форти велетенської Владивостоцької фортеці, побудованої після російсько-японської війни, стали доступні для туристів. Ця фортеця, форти і каземати якої розкидані на території 400 квадратних кілометрів, вважається найбільшою фортифікаційною спорудою в світі.

Як співпрацюватимуть дві частини Естонії?

8 жовтня закінчуються повноваження Леннарта Мері як президента Естонської Республіки і розпочинаються — Арнольда Рюйтеля.

Від дня його обрання не припиняється жваве обговорення несподіваного результату. Несподіваного, але очікуваного багатьма. Март Лаар — глава уряду, що перебуває в опозиції до нового президента, визнав: А. Рюйтель нині має підтримку більшості населення, а також парламенту й уряду.

Оглядач газети «Эстония» В'ячеслав Акімов вважає, що події останніх тижнів підтвердили: Естонія ділиться на дві нерівні частини. В одній живуть ті, кого обирають. А також ті, хто заробляє на обслуговуванні їхніх корпоративних та особистих інтересів. Територія «цієї Естонії» навряд чи простирається далі Таллінна та його околиць. У «другій Естонії» проживає решта населення. Проблеми і турботи цих двох частин, що мають мало точок дотику одна з одною, відрізняються, як у старій приказці: в одних юшка пісна, а в інших перла дрібні. І мораль, і уявлення про добро та зло в них украй різні.

Але, хоч би які вони були різні, влада й опозиція тепер змушені співробітничати. Прем'єр-міністр Март Лаар зазначив, що він працював разом з Рюйтелем і добре знає його як політика і людину. «Його характер надто підходить для співробітництва», — підкреслив прем'єр. Він вважає: проблем у співпраці між урядом і новим президентом бути не повинно і що за час перебування А. Рюйтеля при владі Естонія збагатиться новим досвідом, який народився на перетині двох способів політичного мислення: правлячої коаліції з одного боку, і президента — з другого.

Глава кабінету висловив сподівання, що А. Рюйтель зможе донести свої думки до тих верств населення, котрі з політичних причин не сприймають ідей, що виходять від правлячої коаліції. Єхидні журналісти газети «СЛ Ыхтулехт» помітили: в розділі шкільного підручника з історії, де йдеться про період 1990—1991 рр., ім'я А. Рюйтеля жодного разу не згадано. Що дивно, бо він на той час очолював Верховну Раду Естонії і, за загальним зізнанням, багато зробив для безкровного відновлення незалежності. І це пікантно, бо автор підручника — історик... Март Лаар.

Володимир СТРОЙ.

Таллінн.

Хроніка. Факти. Події

■ Басра

Черговий обстріл

Унаслідок нальоту британської та американської авіації на місто Басра в південній частині Іраку дві особи загинуло й одну поранено.

У посланні іракського міністра закордонних справ Наджі Сабрі Генсекові ООН Кофі Аннану підкреслено, що лише у вересні літаки ВПС США та Великої Британії 160 разів порушили повітряний простір Іраку.

■ Делі

Фальшива тривога

Міністр цивільної авіації Індії заявив, що захоплення терористами «Боїнга-737» виявилося «фальшивою тривогою». Служба контролю за повітряними польотами отримала анонімний телефонний дзвінок і повідомила екіпажеві літака, який летів з Бомбея в Делі, що їхній авіалайнер захоплено.

■ Сеул

Фальшива тривога-2

До південнокорейської поліції надійшла анонімна погроза висадити в повітря найвищий будинок країни —63-поверховий хмарочос, в якому розташовано фінансовий центр. Проте тривога була фальшива.

■ Нью-Йорк

У мери більше не піде

Рудольф Джуліані оголосив про небажання балотуватися на виборах мера міста 6 листопада. Однак він пообіцяв залишатися на своєму посту впродовж трьох місяців. На такий термін через теракти було перенесено вибори.

■ Тегеран

Відкрийте кордони!

Заступник Генсека ООН з гуманітарної допомоги Кендзо Осіма обговорив в Ірані стратегію на випадок можливого припливу біженців з Афганістану, якщо США розпочнуть там воєнну операцію. Він закликав Іран та інші сусідні з Афганістаном країни відкрити біженцям свої кордони.

■ Любляна

Сподіваються на позитивне рішення

Глави МЗС країн—кандидатів у члени НАТО провели тут зустріч. Вона передує завтрашньому саміту в Софії, на якому генсек альянсу обговорить розширення НАТО з лідерами країн-претендентів. Додаткового імпульсу цим планам надали недавні заяви президента РФ про те, що Москва може переглянути свою позицію стосовно розширення НАТО, якщо альянс набуде політичного характеру.

■ Белград

Рік без Мілошевича

Президент Югославії Воїслав Коштуниця дав оптимістичну оцінку першому рокові свого перебування при владі. Він заявив, що більше ніколи в Югославії не буде авторитарного режиму.

■ Мурманськ

Свято відмінено

Святкові заходи з нагоди 85-річчя заснування Мурманська, призначені на вчора, не відбулися у зв'язку з проведенням операції з підняття підводного човна «Курськ». Проте сьогодні буде відкрито меморіальний комплекс морякам, які загинули в мирний час.

■ Хеврон

Сутички біля гробниці

За заявою ізраїльської армії, озброєні палестинці відкрили вогонь по натовпу віруючих біля однієї із святинь міста Хеврон на Західному березі річки Йордан. У результаті поранено двох ізраїльтянок.

■ Тель-Авів

Визнати терористами

Ізраїль закликав США та європейські країни негайно оголосити ХАМАС, «Ісламський джихад» і «Хезболлах» терористичними угрупованнями з усіма наслідками, що звідси випливають.

***На знімку АП:** один із ізраїльських блок-постів.*

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Шанс і шансон для маленького соловейка

ТБ-проекти

Коли влітку минулого року на Першому національному каналі УТ з'явився перший випуск Всеукраїнського дитячого конкурсу «Крок до зірок», багато хто скептично посміхнувся, вважаючи його черговим рекламним трюком генерального продюсера проекту, а у повсякденні — ректора Київського національного університету культури і мистецтв Михайла Поплавського.

Можливо, й не без цього, тобто рекламності. Хоча, на мою думку, тут найсильніше бажання М. М. підготувати собі гідних студентів на майбутнє. Але найважливіша все-таки ідея конкурсу — дати можливість талановитим українським дітям «перемогти на всю країну», підтримати і засвітити юних артистів, вселити в них упевненість у собі — зробити перший крок.

Допомогли невгамовному ректорові втілити цю ідею благодійний фонд «Обдаровані діти України», Перший національний канал ТБ та університет, ним очолюваний. Основний матеріальний тягар довірено численним спонсорам (і де вони тільки знаходять цих невловимих «тугих гаманців», згодних поділитися грошима із малими, але голосистими?).

Отже, час минає, а проект діє, змінюється, росте разом із маленькими конкурсантами. До речі, він охоплює дітей віком від трьох до вісімнадцяти років. Вокальне виконання оцінюється у трьох номінаціях: естрадний, народний та академічний спів. Хореографія — у номінаціях: естрадні, народні, бально-спортивні танці. Переможців визначає професіональне журі, до складу якого входили такі метри, як Ніна Матвієнко, Олександр Злотник, Валерія Вірська, Оксана Білозір, Анатолій Матвійчук, Ірина Білик, Віктор Шпортько, Аніко Рехвіашвілі та багато інших творчих особистостей. Рішення цього іменитого журі вже само по собі може стати «путівкою в життя» для справжньої перлинки. Або... шлагбаумом для тих, чиї батьки надто погарячкували, розгледівши у власному чаді геніальність, і сплутали потяг до сцени із покликанням. До речі, цей шлагбаум — річ необхідна! Адже скільки закатованих гамами і репетиціями дитячих душ лише в дорослому віці збагнули, що могли б стати, приміром, хорошими лікарями чи інженерами, а то й журналістами. Одне слово, справжніми професіоналами, а не «третім у п'ятому ряду».

Чого тільки варта для дитини сама можливість виступити на головній сцені країни — в палаці «Україна» — та поява на Першому національному. До речі, про вартість. Участь у конкурсі — безоплатна. Це не просто «урівнює» в можливостях маленьких учасників (бідність нині — найпоширеніше «явище» в культурі і житті), а й перетворюється на принцип — дати шанс талантам незалежно від фінансової «ваги» їхніх батьків. Михайло Поплавський свідомо відмовився від подібного «податку» — до речі, дуже розповсюдженої практики — і довірився інститутові меценатства, поки що хисткому в країні. Ризикує. Але й відповідальності перед дітьми із себе не знімає.

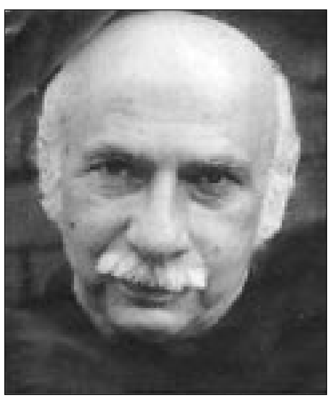
Михайло Поплавський із переможцями

До того ж М. М. бере безпосередню участь у зйомках і особисто веде конкурс. І тут його почуття гумору, нестандартність і оригінальність у всьому (аж до одягу) дають, напевне, найбільші результати. Адже діти не сприймають шаблонів і штампів, а будь-яка «серйозність» для них — взагалі зброя масового винищення. А головне, робить це Михайло Михайлович із натхненням, любов'ю та завзяттям! Щиро прагне допомогти юним артистам зробити цей крок — «Крок до зірок».

Юлія ПОТАПЕНКО.
Фото Зінаїди ОРЛОВОЇ.

Стриманий Везувій

Післязавтра ввечері нарешті стартує потужний і довгостроковий міжнародний мистецький проект «Гранди мистецтва в Києві». Перша сторінка проекту відкриється у неділю в столичній Національній опері авторським концертом грузинського композитора Гії Канчелі.

Канчелі — справді «гранд» і належить до ключових фігур не лише грузинської, а й сучасної світової музики. В останні роки прем'єри його творів відбуваються за участю найвідоміших виконавців Америки та Європи. Сам 66-річний композитор мешкає тепер у Антверпені. Здавалось би — небожитель. Та навіть не «здавалось би», а так воно і є! Але мало хто з небожителів настільки близький і доступний не лише рафінованим меломанам, а й масовій свідомості останніх десятиліть. Адже Канчелі писав музику до улюблених нами фільмів «Не горюй!» та «Міміно» і до знаменитих вистав тбіліського театру імені Руставелі, що не раз тріумфально гастролював у Києві. Тут нема суперечності: Канчелі (а його часом називають стриманим Везувієм) у музиці вміє поєднувати речі, які всім здаються непоєднуваними. Хороша якість — особливо в нашому світі, котрий і досі цього не навчився!

Післязавтра в столичній опері прозвучать твори Канчелі останніх років: «В гостях у дитинства» (для гобоя та камерного оркестру), «Нічні молитви» (для сопрано-саксофона та камерного оркестру) і «Стікс» — симфонічна поема для великого симфонічного оркестру. Разом з Маестро на сцену вийдуть Київський камерний оркестр, Симфонічний оркестр Національної філармонії України, муніципальний хор «Київ», диригент Лео Маркіз (Голландія) та зірки-солісти — Барт Шнееманн (гобой, Німеччина), Арно Борнкамп (сопрано-саксофон, Голландія), Юрій Башмет (альт, Росія).

Віктор ГРИНЕВИЧ.

Де є жертви — там є трагедія

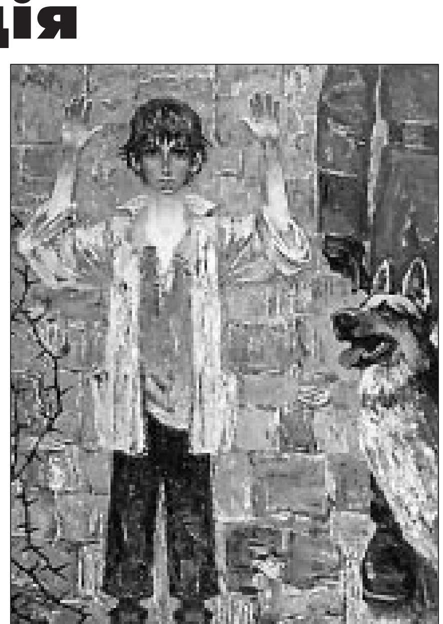
Наприкінці вересня є сумна дата. Її варто пам'ятати. Хоча б тому, що Бабин Яр — найбільша братська могила світу. Чисельність загиблих — важко уявити — близько 250 тисяч...

З першого дня окупації Києва фашистами розстрілу підлягали насамперед євреї. Також один-два рази на тиждень привозили сюди й інших киян, що не догодили режимові. Це потім уже були Треблінка, Освенцім. А «започатковано» цю неймовірну «фабрику» знищення фашистськими загарбниками саме тут. Минає 60 років трагедії Бабиного Яру. У столичній галереї «Мистець» організовано художню виставку як спробу згадати про ті події. Поряд з картинами художників-киян роботи колишніх в'язнів концтаборів різних національностей і сучасних німецьких митців. Найпромовистіше, мабуть, про трагічні сторінки історії розповідає панно Тома Гефкенда «Спогади». Це порожні рамки, наче більма очей тих, хто не докохав, не створив своєї найкращої картини.

Організатори експозиції — Київська міськдержадміністрація, Гете-інститут, головне управління культури і мистецтв, Єврейська рада в Україні, Спілка художників України.

Ірина АНДРІЙЧУК.

Київ.

На знімку: робота Едуарда Базилянського «Ворог рейху» (2000 рік).

Виставки

Австралійські птахи в подарунок

13 ящиків картин подарував Запорізькому художньому музею мешканець далекої Австралії Віктор Грозний.

Улітку 1988 року він приїхав до рідних місць, подивитися на хутір Зелений Вольнянського району, де народився в 1925 році й провів свої перші 17 літ. А нещодавно на адресу Запорізького художнього музею надійшов лист з австралійського містечка Тувумба. Віктор Тимофійович написав: «З моїми золотими батьками я мав незабутні роки дитинства. Ми жили у гарному будинку, батько з матір'ю вели господарство, тримали пасіку. Я виріс на фруктах і меді, ловив рибу і розводив голубів. До війни зміг закінчити лише шість класів. А восени 1943 року німецькі окупанти погнали нас за собою через всю Україну. Ми рили окопи і траншеї, пройшли через концтабір».

1948 року Віктор потрапив до Австралії, де працював за контрактом на рубці цукрової тростини і саджанні молодих сосен. Емігранти-біженці різних національностей трималися купи, спілкувалися німецькою. Незабаром Віктор зібрав трохи грошей і зміг переїхати до Сіднея, де навчався в комерційному училищі. Вечорами брав уроки малювання.

Для Віктора Грозного два заняття стали справою життя — живопис і подорожі. З 1959 року він побував у десятках країн. Відвідав 22 міста колишнього Союзу. За три роки об'їздив усю Австралію. Довго працював квітникарем у ботсаду Сіднея. Щоденне спілкування з красою природи знову й знову змушувало звертатися до живопису. Роботи свої не виставляв, малював для себе. З роками їх назбиралося кілька сотень. Нині він вирішив подарувати їх рідному Запоріжжю.

Віктор Тимофійович запрошував співробітників музею приїхати до нього й забрати подарунок — його картини. Зрозуміло, що музейні працівники такої можливості не мали. Сам автор у пошуках підтримки дійшов до Міністра культури України. Але даремно. Тоді Віктор Грозний зібрав свої полотна в 13 ящиків і переслав їх просто поштою! 75-річний художник-українець з далекої Австралії присвятив свій дар 10-річчю незалежності України і 30-річчю Запорізького художнього музею.

У творчості нашого земляка — свіжість прийомів, щирість і простота. Гармонійний світ людини і природи приваблює щедрістю та добротою. Все просто, по-креслярськи суворо й картографічно. Але це не заважає роботам бути водночас легкими у сприйнятті й поетичними. Лише серія австралійських птахів чого варта! Перед деякими картинами нашого художника-земляка немов отримуєш сеанс психотерапії. Краса полотен миттєво знімає напруження буднів, затьмарює суєту.

Едуард БОБРОВИЦЬКИЙ.

Фестивалі

«Просто рок-2001»

Сьогодні в столичному Палаці спорту вже вчетверте відбудеться музичний фестиваль.

Цього року свято обіцяє бути рекордним за кількістю учасників і по-справжньому інтернаціональним: виступатимуть українські команди «Імпала», «Скрябін», «Океан Ельзи», екстравагантні молдавани «Здоб ші здуб», українсько-російський проект «Зе Ру», російські рок-ветерани В. Бутусов, «Чайф», ультрамодні «Тотал» та «Сегодня ночью».

Основним українським виконавцем буде «Океан Ельзи», а назва російського тримається в секреті (найпевніше, культовий «Мумій Троль»). І це не єдиний сюрприз від організаторів.

Катя ВЕСЕЛОВА.

Київ.

Погода

5—6 жовтня в Україні переважно без опадів. Вітер південно-західний 5—10 м/с. Температура повітря вночі 10—15 градусів тепла, вдень 15—20 тепла. На півдні та в Криму вночі 12—17 градусів тепла, вдень до 25 тепла.

7—8 жовтня температура поступово знизиться на 5 градусів.

На Київщині переважно без опадів. Температура вночі 6—12 градусів тепла, вдень 12—18 тепла.

Український гідрометцентр.

Редактор номера Людмила КОХАНЕЦЬ.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311180.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos